۲۸نچی. — №28 ۱۳۲٤ سنه. ۲۷ جمادی‌اولی. پنجشنبه. ۱۹۰٦ سنه. ٦ اییول. ۱نچی بیت

„Юлдузъ“
ЕЖЕ НЕДѢЛЬНОЕ ИЗДАНІЕ
Цѣна 3 руб. на годъ.
Редакція и Контора:
Казань, Екатерининская улица № 14.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction „Julduz“,
Плата за объявленія:
(30) и (20) коп.

یولدز

« یولدز »
(جریده‌سینك بهاسی برسنه اوچون (۳) صوم، آلتی آی اوچون (۱) صوم (۵۰) تیین، دورت ای اوچون (۱) صومدر.
شاگردلر اوچون برسنه‌لگی (۲) صوم وهر آیی (۲۱) تییندر.
یولدزنك اداره وکتبخانه‌سی شهر قزانده بورنایف مسجدی قارشنده (۱٤) نومرلی خانه‌ده، هرکون ایرته ساعت (۸) دن کوندز ساعت (۲) یه قدر آچقدر. باشقه وقت زائر ومشتریلر قبول ایدلمزلر.
محرر وناشری:
احمد هادی مقصودی.

تکراری موجب اولمایان فکری وفنی مقاله‌لر ممنونیت ایله قبول ایدلورلر. درج ایدلمه‌ین مقاله‌لر حقنده جواب ویرلمز واشتکا قبول ایدلمز.

هر نسخه‌سی ۵) تییندر. ادبی، فنی، معاشی وسیاسی هفته‌لك جریده‌ء ترکیه‌در. اون نسخه‌سی (۳۵) تییندر.

اجمال اخبار.

روسیه‌ده حاضرده خبر بیك كوب اولدیغندن آتناده بر چغا طورغان گازیته‌مزگه صیدرو هیچ ممکن توگلدر. آراده برسین گنه آتاب یازوده کیلشمیدر. چونکه تعیین قیلوب فلان شهرده فلان واقعه اولمش دییوب یازلسه، ظن قیلنورکه بو واقعه فقط اوشبو شهرده حادث اولمش‌ده عجبلگی اوچون گازیته‌گه یازلمشدر.

حال بوکه آندن باشقه بر نیچه یوز شهرلرده بر نیچه تورلی، اول واقعه‌دن‌ده عجبره‌ك وقائع حوادث اولوب کیچمش وهمان اولوب طورمقده‌در.

برتورلی خبرلر شول قدر عادتی واقعه‌لردن بولوب کیتدیلرکه ایمدی خلق آنلرنی اوقومی‌ده باشلامشلر نیندی خبرلر؟

هر شهرده قارا یوره‌کلی روسلر یهودیلرگه واوقومشلی روسلرغه تورلی روشده دشمانلقلر اظهار قیلمقده‌درلر.

بعضلرنده بالفعل طالاو وپاگروملرده واقع بولادر. هر ولایتده زاوود وفابریکه‌لرده اشچیلر آراسنده اش طاشلاو وفکری سویله‌نمکده بعضلرنده بالفعل فتنه‌لرده چقمقده‌در.

كوب ولایتلرنك آول خلقی آراسنده ایگنلك وایرکنلك خصوصنده مجلسلر وحرکتلر بولادر. بعضلرنده کورشی بای ومیرزالرنك ملکلری بالفعل‌ده طالانمقده‌در.

هر شهرده سیاسی ومعیشی میتینگلر اولمقده وپولسیه طرفندن تیز طاراتلمقده‌در. آراده مقتول ومجروحلرنك حسابی معلوم توگلدر.

هر شهرده چاپقن ژولیکلر کیچ‌ده کوندزده خلقنك مال وآقچه‌سینی همان طالامقده‌درلر. پولیسه مأمورلری پاگروملر حقنده فکر وتدبیر ایله وسیاسی کشیلرنك حالینی تیکشرو ایله مشغول اولدقلرندن ژولیکلرنی طوتارغه فرصت یوقدر. هر محکمه‌ده حریت اوچون اجتهاد قیلوچیلرغه تورلی جزالر ایله حکم قیلنمقده‌در. اما اوکته‌بردن بیرلی خلق طالاوچی بهادرلرگه هیچ بر محکمه‌ده التفات قیلندیغی یوقدر.

هر شهرده زندان وحبسخانه‌لر عیبی معلوم بولماغان غیرتلیلر ایله طولمشدر. پاگروملرده عیبلری ثابت بولغان طالاوچیلرنی یابارغه اورن یوقدر. سیبیریه صحرالری قوولمش وسورلمش اوقومشلی روسلر ایله طولمشدر. بناء علیه آنده آول خلقینی کوچرو اوچون ییرلر آزایمشدر. کازارمالرنك کوبسنده صالداتلر وقازاقلر اوز آرا پش پوش سویله‌شه باشلامشلر. لکن نی سویله‌گانلرینی گازیتلرگه یازارغه یارامیدر.

دوماده هرکون مینسترلر قوولمقده‌درلر. مینیسترلر ایسه، دومانك اوزینی قوارغه جای طابا آلمیلر.

تیمر یول خدمتکارلری پوچته وتیلگرام مأمورلری حقنده‌ده تورلی سوزلر یازالر. بو حاللر عموما روسیه‌نك، توب وطامرلرندن باشلاب یافراقلرینه قدر صارسلدیغینه علامتدرلر.

اتفاق مسلمین

فرقه‌سی.

بوتون روسیه اهل اسلامینك دینی، ملی وسیاسی اشلرینه روسیه‌نك باشقه ملت وپارتیه‌لری ضرر کیترمه‌مك اوچون مسلمانلرغه مخصوص بر جمعیت تاسیس قیلو کیره‌کلگی ایکی یلدن بیرلی سویله‌نمکده‌در.

اوشبو مفروض جمعیت اوچون باکوده کاسپی وحیات گازیته‌لرینك محرری علی مردان طوپچیباشف جنابلری بر نظامنامه‌ده ترتیب قیلمش ایدی. اوشبو سنه غینوار (۱۳ - ۲۳) لرنده پیتربورغده واقع اولان اهل اسلام وکیللرینك مجلسلرنده مذکور نظامنامه بر آز اصلاح قیلنمش ایدی. ایمدی ینه اصلاح قیلناچق ییرلری اولسه، اصلاح قیلمق تییشلیدر. شول سبدن ترکی گازیته‌لر واسطه‌سی ایله‌ده نظامنامه‌نك مختصرا مآلی نشر قیلنوب عموم اهل اسلامنك کیکاشینه عرض قیلنو معقول کورله‌در.

معلومدرکه ادارهٔ مشروطه قاعده‌لری بوینچه اداره قیلنغان مملکتده نظام چغارو اشلرینه خلق اوزی‌ده قاتنشورغه تییشلیدر. دوما کبی دولت مجلسلرینه هر بر خلق اوزی قاتنشا آلماسه‌ده، صایلانوب ییبه‌رلمش وکیللرینك قاتنشوی‌ده خلقنك قاتنشو حکمنده‌در. روسیه‌نك سیگزدن بر اولشی اهل اسلام اولدیغندن دولت مجلسینه مسلمانلرده قاتنشمی قالمایاچقلر. گرچه ایسکی حکومتنك چیکله‌گان نظامی بوینچه حاضرگی دوماده مسلمانلر (۲۰) کشیدن آرتق بولماسه‌لرده، بوندن صوکره بولاچق دومالرده مسلمانلردن اقل آلتمش کشی بولورغه تییشلیدر. چونکه هر میلیون

باشینه (۴) کشی حسابندن (۱۵) میلیون اهل اسلامدن اقل (۶۰) کشی بولمق لازمدر. اگرده روسیه‌ده اهل اسلام (۲۰) میلیون قدر وار ایسه، دوماده (۸۰) دیپوتات مسلمان بولورغه تییشلیدر.

دوماده وکیللرینی آلتمشقه طولدرمق اوچون‌ده مسلمانلرغه اتفاق ایله اجتهاد قیلمق لازمدر.

وکیللری آلتمشقه طولغاندن صوڭ‌ده جمیع مسلمان بر اتفاق وبر کیڭاشده بولو کیره‌کلیدر. شوڭا اوچون روسیه مسلمانلری اوچون بر اتفاقنامه‌گه عهد وقرار بیرمك لازمدر. ایشته اتفاق مسلمین نظامنامه‌سی شول قرارنامه وعهدنامه‌دن عبارت بولاچقدر.

روسیه مسلمانلرینڭ کوبسی ترکی قومندن عمومی تللری‌ده ترکیچه اولدیغندن امور دینیه‌ده اتحادلری کبی ملی، وسیاسی اشلرنده‌ده بارچه‌سی بر جمعیت وبر فرقه بولورغه تییشلیدرلر.

چونکه بر جمعیتنڭ خلقی نی قدر کوب بولسه، اش کورسه‌تووی‌ده شول قدر قوّتلی بولادر.

(۸۰) میلیون روس و (۴۰) میلیون یهودی، نیمس، لاتیش، پولەك، گروزین وارمن قوملری آراسنده (۲۰) میلیون مسلمانغه بر اتفاق ایله کوره‌شوده بیك آغر اولاچقدر.

اگرده مسلمانلر بر اتفاقغه کیلمیچی بلغار، تاتار، باشقرد نوغای، سارت، قرغز، ترکمان، اسملرنده‌گی توررلی قوم ملی تعصب ایله هر برسی اوز آلدلرینه آیرم قالسه‌لر، روسیه دیڭزی اچنده اوز فائده‌لرینه هیچ بر اش قیلا آلو احتماللری یوقدر.

کونچیلك سببلی بر برسینی دشمان کوروب اتفاقغه کیله آلماغان اون باجانی (کییه‌ونی) بر بوری آشامش دیگان (ضرب ومثل) بوینچه اتفاقغه کیله آلماغان مسلمانلرنی‌ده روسیه اچنده یوز میلیون بوری بیك تیز آشاب بتره‌چکدر.

شول سببدن حاضر بوزمانده اتفاق مسلمین جمعیتی نظامنامه‌سی بوینچه مسلمانلر اتفاق قیلشمق بیك لازمدر.

مسلمانلر آراسنده بو اتفاقنی معقول کورمی طورغان کشیلرده باردر. بونلرنڭ بعضلری معاش وتدبیرنی آڭلامی طورغان بیك ایسکی فکرلیلردر. بعضلری ایسه، اصلاح معاش ومعیشت اجتماعیه مسئله‌لرینه بیگره‌ك توغل ایتکان یاڭغا فکرلیلردر. بیك ایسکی ایله بیك یاڭغا آراسنده اورتا صنف اهالی اتفاق مسلمین جمعیتینڭ ازومنده هیچ شبهه ایتمیدر.

ملی آفتونومیه میدانغه چقسه‌ده، روسیه اهل اسلامی اوچون بر مرکزده اتحاد لازمدر.

ادارهٔ روحانیه‌لرمزگه گاه یاردم وگاه اوپوزیتسیه واعتراض قیلمق اوچون‌ده بر جمعیت ملیهٔ ترکیه لازمدر.

اوشبو اتفاق مسلمین جمعیتینڭ نظامنامه‌سی پیتربورغده بر کره ترکیچه‌گه ترجمه قیلنمش ایسه‌ده بیك ادبی وعمومی بر لسان ایله یازلدیغندن هرکم آڭلارلق توگلدر:

شول سببدن تکرار ترجمه قیلوب یولدزغه درج قیلوب اوقوچیلرینی عموما خبردار ایتونی مناسب کوردك.

نظامنامهٔ اتفاق

انفـاق مسلمین فرقه‌سینڭ پروگرامینڭ مختصرا ترجمه‌سی:

۱) اتفاق فرقه‌سی روسیه مسلمانلرینڭ دینی، ملی، معیشی وسیاسی اشلرینی قوّتلندروده هم اصلاح قیلـوده بوتون روسیه اهل اسلامینڭ کیڭاش وبر اتفاق ایله اش قیلووینه طرشاچقدر.

۲) اتفاق‌فرقه‌سی بوتون روسیه اوچون چغاچق نظاملرنـڭ عدالت ایله ترتیب قیلنووینه طرشاچقدر. شونڭ اوچون روسیه‌ده اداره، نظام وحکم اشلری یاوروپا دولتلرینکی کبی ادارهٔ مشروطه وکونستیتوتسیه قاعده‌لری بوینچه یورتلووینی تلیدر.

کونستیتوتسیه بوینچه قورلغان دولت مجلسنده اتفاق فرقه‌سی روسیه‌ده چغـاچق نظاملرنڭ کیله‌چکده‌گی توب قـاعده‌لر بوینچه ترتیب قیلنووینه طرشاچقدر:

۳) روسیه اهالیسی نظام قارشنده هر حقـوقده بر درجه‌ده تیگز حساب قیلنسون بوخصوصده هیچ بر دین اهلینه وهیچ بر قومگه ایرلرگه وخاتونلرغه‌ده اصلا کمچیلك قالدرلماسون

۴) دوٰاران میرزا بولوکبی حقوق ودرجه آیرمالری بترلسون.

۵) هر برکشینڭ شخصی وذاتی آزاد بولسون. نظامی سببسز هیچ بر مأمور وتوره یاکه باشقه کشینی هیچ بر کشی طوتا آلماس، زندانغه یابا آلماس، اشندن طوقتانا آلماس. اگرده بر کشی نظامی بر شبهه سببلی حبس قیلنورغه طوغری کیلسه، (۴) ساعت اچنده اول کشینڭ حالی تفتیش قیلنوب آزاد قیلنورغه تییشلی بولسون اگرده بر توره بر کشینی سببسز اشندن طوقتاتسه، اول توره عیبـلی صانالوب حکمگه طارتلور طوقتاتلغان کشینڭ ایتکان ضررینی تولەر.

۶) هر بر کشینڭ یورت وفاتیری امین بولسون. یعنی محکمه حکمندن باشقه هیچ کمنڭ طورغان‌ییری، باز وخطلری تیکشرلمه‌سون.

۷) هر بر کشینڭ حلال مـالی اوزینڭ رضالغندن باشقه‌لر اوچون حرام صانالسون. جماعت اوچون لازم بولغانده‌ده تییشلی حقی بیرلمیچی طوروب هیچ کمنڭ مال وملکی کوچ‌ل‌ب آلنماسون.

۸) هرکم روسیه‌نڭ تلەسه قایو بیرنده وباشقه مملکتلرده طورودە اختیارلی بولسون. بونڭ اوچون بیلیت وپاسپورت آلورغه احتیاج قالماسون. تلەگان کشیگه روسیه مملکتندن آیرلوب باشقه مملکتلرنڭ دولتینه تـابع بولورغه‌ده ایرك واختیار بولسون.

۹) هرکم تلەسه نیندی هنر وحرکت ایله کسب ومعیشت قیلوده اختیارلی بولسون.

۱۰) نظامی صلاحیتی بولغان کشی کم بولسه‌ده، عسکر، دولت وجمـاعت خدمت ولوازملرینه کره آلسون.

۱۱) هر بر کشی دین، اعتقاد، عمـل وعبادتنده حر وآزاد بولسون، تلەسه کم تلەسه قایسی دینده طوررغه یاکه تلەسه قایسی دینگه کوچوده اختیارلی بولسون.

۱۲) هرکم فکر وسوزنده یازوو باصدرو-ده‌ده حر وابرکلی اولوب تلەسه قایده تلەسه نی سویلسون وتلەسه نی یازوب بـاصدروب چغارسون. باصلغانچی‌ده باصلغاچ‌ده سینزور قاراوی شرط قیلنماسون. اگرده بر کشینی تحقیر قیلوب یازسه، یاکه باشقه‌چه نظـامغه خلاف بر سوز باصدرسه آنڭ اشی جبر کورگان کشی طرفندن محکمه‌گه قویلسون.

۱۳) آچیق ییرده یاکه بر اوی اچنده جییلوب کیڭاش ومصلحت قیلشورغه هر کمگه وهر بر طائفه‌گه اذنعام بولسون.

١٤) هر بر خلق اوز آرا انفاق ایله بر جمعیت وشرکت یاصارغه اختیارلی بولسون. بونك اوچون هیچ بر دیوان ومحکمه‌دن رخصت آلورغه احتیاج قالماسون.

١٥) هر بر کشی وهر بر جماعت نل‌سه قایسی دیوان ومحکمه‌گه یالغوز بولسه‌ده بر نیچه کشی برگه جیبلوب بولسه‌ده، عریضه وپروشینیه بیرو نظاما درست بولسون.

١٦) بوقارده مذکور حریت، وامنیت وصلاح نظاملری روسیه مملکتینك توب نظام دفترلرینه یازلسون. اوشبو حریتلرنك خلافنچه اش قیلغان کشیلرگه محکمه‌لرده حکم قیلنوب تییشلی جزالری بیرلسون،

آخری بولور. جمعی (٧٤) ماده‌دن عبارتدر.

اصلاح مدارس.

اونکان یازده هر مدرسه‌نك شاکردلری اتفاق ایله مدرسه‌لرنی اصلاح اوچون (٨) ماده استدعا قیلوب مدرسلرینه عرض قیلمشلرایدی. دعوا قیلنمش ماده‌لری گازیته‌لرده‌ده درج قیلنمش ایدی، شاکردلرنك تل‌گان مقصودلری هر جهتدن معقول ایدکنی‌ده مطبوعات بالاتفاق اظهار قیلمش ایدی.

بلکه بعض مدرس واهل محله طلبه‌نك بو استدعالرینی التفاتقه‌ده آلمامشلردر. لکن ترقی‌طرفداری مدرسلر واشنك نیلرگه منجر بوله چغینی سیزگان محله‌لر شاکردلرنك مطالبینی اعتبارعه آلوب مقدر اولدقلری مقدارده اصلاح یولینه توشمشلردر.

ازجمله شهرمزنك ایسکی والوغ مدرسه‌لرندن کول بوی مدرسه‌سینك مدرسی داملا محمدقاسم حضرت صالحی جنابلری ایله محله اهالیسی اجتماع واتفاق ایدرك مدرسه‌نی اصلاح اوچون نظامنامه‌لرده ترتیب قیلمشلر.

مدرس افندینی‌ده محله اهلینی‌ده رشد وهدایتلری وجدان وهمتلری ایله تبریك ایدرز.

کول بوی محله‌سی مدرسه ترتیباتینی قارامق اوچون محله اهلندن آلتی کشی ایله مدرس افندی دن بر کامیسیه صایلامش ایدی.

اوشبو کامیسیه‌نك قرارنامه‌سی آخرده بوتون محله اهلی طرفندن معقول ومقبول کورلوب هر بری طرفندن تصدیق وامضا قیلنمشدر.

بوقرارنامه بوینچه مدرسه اشلرینی قارامق اوچون خارجی وداخلی ایکی اداره تعیین قیلنماچقدر. خارجی اداره محله اهلندن بیش کشی ایله مدرسدن عبارت بولاچقدر. بو اداره مدرسه‌نك امور مالیه‌سینه نظارت قیلاچقدر. مدرسه‌گه هرسنه شاکردلرنی قبول ایله‌چکدر. شاگردن آلناچق آقچه‌لرنی جیاچقدر. معلملرنی صنفلرغه تعیین ایله‌چکدر. ومعلملر اوچون معاشلق اجره‌لرنی تعیین وادا ایده‌چکدر.

شاگردلرنك مداخله‌سندن باشقه داخلی اداره معلملردن گنه عبارت بولاچقدر. بواداره شاگردلرنك اخلاقینه اوقولرینه، وحسن استقامتلرینه دقت ونظارت قیلاچقدر. مدرسه‌ده درس وامتحان وقتلرینی تعیین ایده‌چکدر. مدرسه‌نك کتبخانه‌سی‌ده اوشبو داخلی اداره‌نك تفتیش ونظارتنده بولاچقدر.

١) مذکور اصلاح کامیسیه‌سنه شاگردلرنك طلبلرینك برنچی ماده‌سی یعنی مدرسه‌لرنك وقفلرینی برله‌شدرونی معقول طابلمامش. هر مدرسه‌نك وقفی اوز محله‌سینك اداره‌ٔ خارجیه‌سنده بولو مناسب کورلمش.

٢) فنلری آرتدرو وکیمتودن عبارت اولان ٢ نچی ماده‌سی جمعیت علمانك مشاوره‌سی بعدنده ملاحظه قیلنمق اوچون تأخیر ایدلمش.

٣) شاگردلر صنفلره تقسیم ایدلوب معلملرده فنلره تقسیم ایدلمك لزومندن عبارت اولان اوچنچی ماده معقول کورلوب قبول ایتلمش. (لکن اجرا ایدله‌چکمی؟ بقالم!)

٤) مدرسه‌نك اوزینه مخصوص بر کتبخانه‌سی بولمقلغینه‌ده قرار بیرلمش. لکن بوکتبخانه‌گه علوم دینیه‌دن باشقه کتابلر قبول ایدلمیه‌چك جریده‌لرنك هر ایکی اداره طرفندن مناسب کورلگانلری گنه قبول ایدله‌چکدر.

٥) مدرسه‌ده داخلی اداره تأسیس ایدلمکلگی قبول ایدلمش، لکن شاگردلرنك مداخله‌سندن باشقه فقط معلملردن گنه عبارت بولاچقدر.

٦) مدرسه داخلنده معیشت‌نك حفظ صحت قاعده‌لرینه موافق قیلنمقلغی حقنده ممکن اولدیغی قدر دقت واجتهاد قیلناچقدر. لکن شاگردلرنك آشاو اچولری عمومی ایتلمیچی اوّلگیچه قالدرلاچقدر.

٧) مدرسه مصارفی اوچون شاگردلردن بر مقدار آقچه آلناچق. مدرسه اسمینه زکاتدن بیرلگان ماللر شاگردلر آراسنده اوّلگیچه تقسیم ایدیله چکدر

٨) ابتدائی مکتب مدرسه‌دن آیرلوب خرجاتی مدرسه‌نك وقفندن طونلاچقدر. شویله ایسه‌ده بیك فقیر بولماغان بالالردن بر مقدار آیلق اجره‌ده آلناچقدر. مدرسه‌نك داخلی اداره‌سی اوچون (٢٣) ماده‌دن عبارت بر نظامنامه‌ده ترتیب قیلنمشدر

کیله‌چك نسخه‌لرنك برنده بو نظامنامه‌نك مهم ماده‌لری درج قیلناچقدر. لازم فنلر ومقتدر معلملر تعیین قیلنوب بیتمس بورون بوقرارنی اصلاح دیمك ممکن توگلدر.

شویله ایسه‌ده، اصلاح بابنده بیوك بر آدمدر. نیت المؤمن خیر من عمله

اصول تربیهٔ اطفال:
(پیدا گوگیکه)
کییم.

هر کمگه معلوم اولدیغی اوزره اوستکه کییم کیودن مقصود ستر عورت بعدنده گوده‌گه هوانك ضررلی تأثیر قیلوودن صاقلانودر.

پروفیسور (پیتینکوفیر) اسملی کمسه: «کییم اویله بر قورالدکه انسان آنك ایله هوانك صووقلق، اسسیلك، ییل ویاغمور کبی قورااللر ایله گه‌وده‌نی خراب وهلاك قیلوینه قارشی طورمقده‌در» دیمشدر.

بالالرنی کییندروده‌ده کییمنك اوشبو وضعسینی فکردن چغارماسقه تییشلیدر. کییم یوقابولوسببلی بالالر اوچون صووقنك ضررندن خوف اولدیغی کبی بیك قالن بولووی سببلی اسسیلك قوتله نوون‌ده بالانك سلامتلگی اوچون خوف واردر.

بوندن باشقه بالالرنك کییمی بالانك گه‌وده‌سی اعتبارنچه بیك آور بولووی‌ده یا که بالانك اعضاسینك حرکتینه مانع بولووی‌ده فائده‌لی توگلدر. کییم ذاتی بالانك گه‌وده‌سینه هوا ایرشووینه هم بالا تنندن چغاچق بو وپارلرنك چغووینه مانع بولورغه‌ده یارامیدر. مثلا ریزینه ذاتندن بولغان کییملکلر بیك یوقابولسه‌ده گه‌وده‌نی بیك یلی طوتمقده‌درلر. لکن آنلر، گه‌وده‌نك طشقی هوا ایله مناسبتینه بیك مانعدرلر. طشقی هوانی گه‌وده‌گه ایرشدرمزلر. وگه‌وده‌دن چقغان پارلرنی طشقه چغارمی صاقلارلر. بوحال گه‌وده‌نك سلامت اوسووی

اوچون بیك ضررلیدر. جای کونلرنده ریزینه که‌وشلرینی اوزاق کیدکدن صوکره آیاقلرنك راحتسزله‌ندکلری اوشبونك اوچوندر. یعنی آیاق ایله طشقی هوا آراسنده مناسبت بتدکندن آیاقدن چغاچق پارلرنك چقمی طوروی وهواغه طارالاچق اسسیلکنك طارالمی طورووی اوچوندر. اگرده بر کشی بوتون گه‌وده‌سینی قاپلاب یوقا ریزینه‌دن برکییم کیسه، اول کییم‌نك اطرافندن گه‌وده ایله ایکی آراده‌هوایورورلك آچقلق قالماسه، گرچه آغزندن صولاسه‌ده اول کشی قزوب بوولوب زور هلاکتکه طاراچقدر. شونك اوچون بالانك گه‌وده‌سی ایله طشقی هوا آراسنده مناسبت وقاتشونی همان‌صاقلامق تییشلیدر.

بالانك کییمی کیره‌ك قدرنچه کیك وایرکن بولورغه تییشلیدر. طارتوب قسوب طورا طورغان طار کییملر بالانك کیفینی بوزو وعذابلاودن باشقه سلامت اوسووینه‌ده کوب ضرر ایته‌در. چونکه‌قسلوب طورغان ییرلردن‌فائده‌لی آل‌قان کیره‌گنچه طارالا آلمیدر. ضررلی قارا قان اوپکه‌گه قایتا آلمیچی یویه‌لوب طورادر. یاقا طغز بولو اسبیلی بوولوب یعلمق کیم طغزلغینك ضررلی بولووینه بیك آچق دلیلدر.

بوکا نظرا اویوقنی طوتدرمق اوچون بالاآیاغینی‌صوزلمالی طاسما ایله بووب قویوده هیچ معقول اش توگلدر. یاش بالانی بیله‌وگه قسوب بیله‌مك بیك ایسکی زمانلردن قالغان وهرقومك بار بر عادت اولسه‌ده، حفظ صحت نظرندن اصلا فائده‌لی اش توگلدر.

چونکه بالانك گه‌وده‌سنده قان کیره‌ك قدرنچه دوران‌قیلا آلمادیغندن اعضاسی کاملله‌نه آلمیدر. باوری قسلو سببلی طعامی یاخشی هضم قیلنمیدر. اوپکه‌سی طغزلانو سببلی صولو آلووینه کیمچیلك کیله‌در. بو حاللرنك هر برینه ینه باشقه تورلی فرعی ضررومرضلرده ایه‌ره‌در ودخی قسوب بیله‌نگان بالانك گه‌وده سینك هر بیری قسلدیغی حالك باشی‌غنه قسلمی قالادر. شول سببدن. آنك باشینه قان کوبره‌ك یوگره‌در. باشنده قان‌کیرك مقدارندن آرتق اویوشو سببلی بالانك مینه بیك کوب ضررلر کیله‌در. بعض بالالرنك هوشسز بولوب کیتولرینك تورلی سببلرندن بریسی اوشبودر. مینك‌نازك طامرلرینك‌قان طغزلغی سببلی اوزلوی بعض بالانك عمری بوینچه فهمسزآنگغرایا که‌عقلسزدیوانه بولوب‌قالووینه‌ده سبب بولادر.

بالانی بیلاونك‌ضررلی ایکانلگی بیك کوب زماندین بیرلی معلومدر. گریك فیلوسوفلر یك بیله‌ونی رد قیلوب کوب کتابلر یازمشلر. مشهور فیلوسوف (کانت) «بالا بیله‌ونك ضررلی ایکانینه اشانماغان کشینی بر ایکی ساعت بعینه بالا روشنده ایتوب اوزینی بریورغانغه تورووب یووان جبلر ایله به‌یله‌ب قویار ایدم» دیمش.

قول وآیاقلرنك حرکتده بولووی سلامت انسان اوچون طبیعی بر حال اولدیغندن هر بر کشی اوچون لازمدر. یاکفا حیاتقه باشلامش آدم آلسونی اوچون بو حرکت بیگره‌ك‌ده لازمدر.

اوشبو بیله‌ونك ضرری حقنده نی قدر دلیلر کیترلسه‌ده، خاتون قزنك بوندن طییلو احتماللری یوقدر. چونکه بیله‌ته‌گان بالانی قولغه آلووی بیك اوکفایسزدر. هر بر اعضاسی بیك ضعیف اولدیغندن یاش بالانك هیچ طوترغی بولمیدر.

لکن یاورو پاده بونك اوچون کوبدن بر عمل وئه‌مل چقمشدر: شویله که کچکنه بالانی همان آت‌قلی ایله طونرلمش کورپه ومنده‌ر ایله یورنه‌لر.

قللی کورپه بالانی آرتق‌قزودن‌ده‌صاقلیدر. ودخی آنگلیچان بوقچه‌سی دیکان نرسه بیکره‌ك‌ده اوکفایدر. بو بوقچه قلدن یاکجه مامغندن طوترلمش آرشون اوزونلقده بر کچکنه قاتی کورپه ایله آنگا برکتلمش کیندردن عبارتدر. کیندرنك باش، قول وآیاقلر طوغریسی آچق قالدرلدیغندن بو بوقچه‌ده یاتقان بالانك آیاقلری قوللری طشقه چغوب قالادر. هیچ بر حرکتکه ضرر کیلمیدر. بالانل‌سه قای‌طرفقه ئه‌یله‌نه‌در. بیلینی نچکه کورسه‌تمك مقصودی ایله یاورو پاخاتونلرینك کورسیت کییولری ده بیك ضررلیدر.

کورسیت کییوده آول خاتونلرینك یوزلربنه کرشه‌ن وایگلك وتشلرینه سورمه یاغولری کبی بیك عیب وکولکیدر. لکن مودا دیگان بر بلا واردرکه هیچ برفن وفلسفه آنگا قارشی طورا آلمیدر. بالانك کولمکلری بوقا ویوموشاق کیندر ذاتندن بولووی معقولدر. چونکه کیندر کینه‌نی ته‌نی قوری وصالقنچه ایتوب طونادر. آبدست آلغاندن صوك یوزقوروتو اوچون کیندر سولکی نك بوزومامق سولگیلرگه قاراغانده اوکفایراق ایکاننی آنگلاغان کشی بالا کولمکلرینك کیندردن بولووینك معقوللگینی‌ده شاید آنگلار. بالانك کییملرینی، کورپه وچوپره‌کلر-ینی پاك وتمیز طوتو کیره‌کلگینی هر کم بله‌در. تربیه کتابلرندن بو خصوصده بیك کوب سوزلر یازلسه‌ده، تکرارقیلونی بزمعقول کورمیمز.

ایگنلك مسئله‌سی.

روسیه اچنده آول خلقی اوچون ایگنلك آزلغینه هر کم مسلمدر. ایسکی حکومت‌ده بونی انکار قیلمیدر.

شونك اوچون سیاسی پارتیه‌لرنك عقللیلری هر برسی خاص کشیلرنك ییرلری اورتا بهاسی ایله آلنوب اهل زراعتنك ایگنلگی آرتدرلسون دیلر.

اما ایسکی حکومت‌ییرخواجه‌لرینی رعایه قیلمق مقصودی ایله بوکا راضی بولمیدر: (خزینه ییرلری اودیلنی ییرلر آول خلقی اوچون ییتشمسلك بولسه، خلقنی سیبیریه‌گه کوچرورمز، آنك‌ییرنك‌حسابی‌یوقدر» دیدر.

بو سوزگه سیبیریه‌نك‌جوغرافیه خریطه‌سینك ظاهرینه قاراب هر کم اشانادر. واقعا شرقی وشمالی سیبیریه‌ده صحرا ومیدان بیك کوبدر.

لکن دوماچلینلرندن نیکولایفسکی نك‌بیانینه قاراغانده سیبیریه ده ایگنلك ییر بیك آزدر.

چونکه کوب ییر طوندرا وصازلقدن وتایگه اسملی قالن اورمانلقدن عبارتدر. صازلقنك ایگنلك بولورغه هیچ صلاحیتی یوقدر. تایگه‌لرنی ایگنلك ایتمك اوچون بیك کوب صوما ووقت لازمدر.

آنلرنی ایگنلك گه آوشدرو آول خلقینك اوز قولندن‌غنه کیلمیدر.

تایگه‌لرنی یا حکومت طرفندن یاکه خصوصی کومپانیه‌لر طرفندن کیسدروب آرچتمك، طامرلرینی قازتمق لازم ایمش سیبیریه کرستیانلرینك اوزلرینه سیگز دیساتینه‌دن آرتق ییر طابو مشکل ایمش

شول سببدن حاضرده سبر خلقی اول طرفقه مهاجر کوچرونی طوقتاتونی دعوا قیلوب دوماغه تیلیگرام بیرورگه حاضرله‌نمکك‌ایمشلر.

عجب خبر.

اسلام عالمندن.

پ. ڤیدوموستی گازیتەسینڭ خبرینە قاراغاندە داخلیە وزراتینە قزان، سمبر، اوفا ولایتلرینڭ تۇرلی مجوسیلرندن اسلام دینینە کوچولرینە رخصت صوراب بیك کوب پروشینیەلر کیلمشدر. داخلیە وزیری حاضرگی نظاملردە یول طابماغان بولۇب بومسلمانلرغە مسلمانلقغە رخصت بیرمیچی اشنی سینات محکمەسینڭ برنچی دیپارتامینتینە طابشرمشدر.

اۇشبو اۇچ گوبیرنیەدە اسلام ایلە مشرف بولۇرغە آرزو قیلغان مهتدی مجوسیلر برمیلیون مقدارندە بولووی گمان قیلنادر.

❧ ترکیە ایلە بلغاریە آراسندە اورتاق رومیلیە ولایتندە برمفتی خرستیانلقغە چقغانلغی ترجماندە یازلمش ایدی، ترجماندن کوچرۇب بزدە یازمش ایدك. صوکرە معلوم اولدی کە بو خبر اصلسز برخبر ایمش. (روم ایلی) گازیتەسی مفتیگە آچو ایلە یازغان برخبر بولمق کیرەك. مفتی حسین افندی بواشنی حاضرگە حکمگە صالمش. بزنڭ ایسکی ملالر فکرلی کشیلردن کۇنندە یوزەرنی تکفیر قیلالر. روم ایلی گازیتەسیدە برکشینی تکفیر قیلۇب باقمش. تکفیر قیلمق اۇچون اوزلرینڭ مفتیلرندن موافق کشینی طابماش کم بلسۇن بلکە روم ایلی گازیتی ایسکی طائفەدە اولۇب احتمال حریتپرور برمفتینڭ سوزلرینی آڭلامادقندن تکفیرگە آشقمشدر.

❧ هندستاندە اهل اسلام آراسندە مکتب ومدرسەلر آچو ایلە علوم ومعارف نشر قیلمق نیتی ایلە برایکی درلو انجمن یعنی جمعیت علمیە تأسیس قیلندیغی گازیتەلردە چوقدن یازلمقدەدر.

بو سنە دهلی شهرندە مجرد هندمجوسیلری آراسندە دین اسلامنی نشر قیلمق مقصودی ایلە هدایة الاسلام اسمندە برجمعیت دینیە تاسیس قیلنمشدر. ایمدی بو جمعیت گویا اهل اسلامنڭ میسیونیرسکوی اوبشستوا-سیدر بو جمعیت کە حکیم رضاخان، اجمل-خان، وحاجی محمد اسحاق خان کبی خانلر وخانزادەلر بیك کوب احسانلر قیلدقلرندن جمعیتنڭ صوماسی بیك کوب ایمش. جمعیت مذکورەنڭ حسابینە نظرا حاضردە هندستان اهل اسلامینڭ مجموعی (۹۰) میلیون مقدارندە ایمش.

❧ محترم ترجمان جریدەسینە قتای مملکتینڭ پایتختی پیکین شهرندن یازدقلرینە کورە قتای گازیتەلری اسلام دینی و حضرت رسول حقندە تۇرلی افترالر یازۇب اسلام دینینە میل و محبت قیلودن خلقنی کیری سورە باشلامشلر. بو حال قتای مسلمانلرینە بیك آغر کیلدکندن معتبرانی اتفاق ایلە تییشلی اورنینە شکایت قیلمشلر. شول سببدن حاضردە قتایدە اسلام دینینە افترا قیلو منع قیلغان برنیچە گازیتە صاحبلری آقچە تولەتو ایلە جزا قیلنمشلر. وبرگازیتە برایغە قدر چقماسقە حکم قیلنمش. وبوندن صوکرە اسلام دینی حقندە حقارت ایلە یازولر منع قیلنمش.

خارجی خبرلر.

ترکیە.

اۇچ دورت یلدن بیرلی ماکیدونیەدە یعنی ترکیەنڭ روم ایلی ولایتلرندە تۇرلی فتنەلر چقدیغی گازیتەاوقوچیلرغە معلومدر. بو ولایتلرنی ترکیە قولندن چغارورغە تۇرلی تدبیر قیلۇب قارادیلر. چغارۇب بولمادی هرنی قیلسەلردە، سلطان بوییرلرنی صوغشسز بیرمیەچگی معلوم بولدی.

ترکیەنڭ برمیلیون قدر نظامی عسکری ایلە صوغشۇرغە هیچ کم باطرچیلق قیلە آلمادی شهید بولوغە قزغۇب صوغشقە چغاچق (٦) میلیون قدر باشی بۇزق عسکری بوحسابقە داخل توگلدر. قرآندە وعدە قیلندیغنچە بر مڭ اسلام عسکری ایکی مڭ کافرعسکرینە غالب کیلەچگینە اعتقاد قیلغان برمیلیون ترك عسکری هیچ قورقمیچی ایکی میلیون دشمان عسکرینە قارشی کرەچکندە شبهە یوقدر.

ایکی میلیون عسکر ایلە بر طرفقە هجوم قیلو هیچ ممکن ومنصور توگلدر. چونکە بو زماندە عسکرنی رزق وجهازسز یۇرتۇر حال یوقدر. ایکی میلیون توگل ایکی یۇز مڭ عسکرگە رزق وجهاز ییتیشدرووی نی قدر مشکل اولدیغی یاپونیە صوغشندە هر کمگە معلوم اولدی.

خصوصا یاۋروپا عسکری بو زماندە بیك ایرکەلەنمشدر. تربیە وقدرلەنولرینە آزغنە کیمچیلك کیلو ایلە غیرت واطاعتلرینە بیك کوب کیمچیلك کیلە باشلیدر.

اما شهید بولو نیتی ایلە دنیاسی ایلە باحللەشۇب چقغان اسلام عسکری قدر وتربیەنی اۇنۇتاچقی یاۋروپا سیاسیلرینە بیك معلومدر. آخردە یاۋروپا حکومتلری ماکیدونیەنڭ ادارەسینی تیکشر مکچی بولدیلر. اگردە ترکیەنڭ اوپراۋلینیەسندە بر آزغنە کیمچیلك طابلسە، عمومی اتفاق ایلە اصلاح ایتەمز دیگان بولۇب ماکیدونیەدە بر اش قیلۇب باغارلر ایدی. گرچە ترکیەدە کوب خصوصلە ادارە وحکم ضعیف ایسەدە، ماکیدونیەدە هیچ بر کیمچیلك کورنمەدی هر اش اینەسندن جبینە قدر تیکشرلدی کانترول اۇچۇن بارغان یاۋروپا آفیسرلری بالاتفاق ادارەدە کیمچیلك یوقلغی ایلە گواهلق بیردیلر. شول روشچە ترکیە ماکیدونیە فتنەسینی بردرجە باصمش ایدی.

گریتسیەگە یاقن اولدیغندن وخلقینڭ اۇچدن بری گریکلر اولدیغندن ماکیدونیەدە گریتسیەنڭ امیدی بیك زوردر. گریتسەدن باشقە ماکیدونیەدە آۋستریە، ایتالیە بلغاریە وصیربیە حکومتلرینڭ دە کوزلری یوق توگلدر. اگردە خواجەسی بولماسە، وبر برسندە کونلەشمەسەلر، قایسی بولسەدە برسی تیز آلور ایدی.

حاضردە گریتسیە طرفندن عسکری آفیسرلر کرۇب ماکیدونیە خلقینی قۇتۇرتا باشلامشلر.

بوخصوصدە ترکیە حکومتی یاۋروپا حکومتلرینە اۇشبو حالنی عموما اعلان قیلمش اگردە آرامز بوزلۇب کیتسە گریتسەنڭ بوخیانتی هرقایوگزغە معلوم بولسۇن دیمش.

ییدی سیگز سنە مقدم واقع بولمش صوغشدە ترکیە گریتسیەگە گوزل درس عبرت بیرمش ایدی. صوغشدن صوڭ یازلغان صلحنامە بویلچە گریتسیەنڭ عسکری کشیلری طرفندن ترکیە طرفینە یاشرن روشدە چغارغە رخصت یوقدر.

حال بوکە ماکیدونیەگە گریتسەنڭ عسکری مأمورلری تۇرلی قیافت وتۇرلی صلتاو ایلە چقدقلری کوب دلیللر ایلە ظاهر وثابت بولمشدر.

فرانسیە وآنگلیە.

مصر گازیتەلرینڭ بیانیە نظرا فرانسیە ایلە آنگلیەنڭ قول آستندەغی مسلمانلر حقندە ومعاملەلری بر برسینە بۇتۇنی باشقەدر:

فرانسیە قول آستندە قالمش جزائر ایلە تونسدە مسلمانلرغە هیچ اعتبار وحریت یوقدر.

هر خصوصده آنلر فرانسوز حکومتی، مأمورلری واهالیسی طرفندن جبر وظلم کورمکده‌در لر. حتی فرانسوزلر ئه‌یته‌لر ایمش: «بز بو اسلام یورتلرینی اوز فائده‌مز اوچون آلدق مسلمانلرنك راحتلگی وحریتی بزنك اوچون ضررلی بولاچقدر. شول سببدن آمیریکه وحشیلرینه یاوروپا مهاجرلری نی روشچه جبر وظلم قیلمشلر ایسه، آخرده بزده جزائر وتونس مسلمانلرینه شول جبرلرنی قیلمی حالمز یوقدر. جبرگه چدی آلماغان مسلمان تله‌گان طرفینه هجرت قیلسون» دیلر ایمش.

بو مملکتلرده مسلمانلرغه عربچه گازیته چغاروغه کامل رخصت یوقدر. تونسده (الرائد التونس) اسمنده بر عربی گازیته اولسه‌ده سینزورسز چغا آلمیدر.

تونیس شهرنده بر قهوه خانه بار ایکان عرب یاشلری آنده جییلوب موزیکه ایله استانبول مارشینی ترك کویلرینی اویناتوب ترکیه‌گه محبتلرینی اظهار قیلوب اوطورغالیلر ایکان.

بو حالنی فرانسیه پولیسیه‌سی سیزوب قهوه خانه‌نی بیك تیز یابدرمشدر.

اگرده فرانسوز بر مسلماننی اولترسه اوچ یوز صوم اشتراف ایله حکم قیلالر. اگرده بر عرب خطا بر فرانسوزنی اولترسه، آنی آتدروب یاکه آصوب اولتره‌لر.

اما آنگلیه‌نك مصر مسلمانلری ایله معامله‌سی بوتونله‌ی باشقه‌در.

مصر مسلمانلرینه شول قدر حریت بیرلمش‌که لوندونده آنگلیزلرنك اوزلرینه‌ده اول قدر حریت یوقدر.

مصرده جمعیت، مجلس، سوز، باسما، ذات، دین حریتلری، همه‌سی باردر

تله‌سه کم تله‌سه قایا جییلوب تله‌سه نی سویلیدر. تله‌سه کم تله‌سه قایسی تلده گازیته چغارادر. رخصت سوراغان کشی‌ده یوق، تفتیش قیلغان کشی‌ده یوقدر.

مصرده اللواء، المؤید، الامة، الظاهر، المنبر کبی عربی جریده‌لر هر کون آنگلیه‌نی سوگه‌لر، مصردن قووب چغاروغه توْرلی کیگاشلر یازالر. هیچ منع قیلغان کشی یوقدر.

مصر مسلمانلری، ومسلمان استودینتلری خلقنی تیاترلرگه زورزاللرغه جییوب توْرلی میتینگلر یاصیلر. نطقلر خطبه‌لر سویلیلر؛ «ایمدی اوز مملکتمزنی اوز قولمزغه آلورغه وقت یتدی. قوراللنوب قارشی طوروب آنگلیه‌نی قووب چغاریق» دیوب خلقغه توْرلی کیگاشلر بیره‌لر. هیچ آریستاوات ایتلگان کشی یوقدر.

شوشی قدر ایرکنلك بولا طوروب‌ده مصر مسلمانلری آنگلیه‌دن همان راضی توگلدر.

نیچك بولسه‌ده، مصردن بر زمان آنگلیه‌نی قووب چغارمق فکرنده‌در. هم شبهه یوق‌که چغاراچقلردر. آنگلیه‌ده وقت یتکاچ چغوب کیته‌چکدر. چونکه پولیتیکه‌سی شویله‌در.

آنگلیه‌گه قرق ایللی یل بولسه‌ده فائده‌لانوب قالو مقصوددر. خلقی اویانغاچ طاشلاب قاچودن آنگلیه هیچ عارله‌نمیدر. بونك برمثالی واقع اولدی: آفستیرالیه قطعه‌سی اولده آنگلیه تصرفنده ایدی. ایمدی حاضرده اوزی برجمهوریت اولدی. آنگلیه هیچ قارشی کیلمه‌دی. طاشلاب چغوب کیتدی. آنگلیه‌نك هندستان خلقی ایله معامله‌سی بوتونله‌ی باشقه‌در. آندن تیزگنه چغو احتمالی یوقدر. چونکه مصر هرنه قدر آنگلیه قول آستنده اولسه‌ده آنك اوزینکی توگلدر. ترکیه‌نکیدر. مصرنك اوز پادشاهی خدیوده واردر. هندستاننی آنگلیه اوزینك خاص مستملکه‌لرندن صانیدر

(آنگلیه)

لوندنده یاور وپاده پارلامینت ودولت مجلسلرنده دیپوتات بولغان کشیلرنك اشچی خلقی طرفنده بولغانلرینك صوبرانیه‌لری واقع بولاچقدر.

فرانسیه دیپوتانلرندن (ژوریس) گیرمانیه دیپوتانلرندن (بیبل) وروبانوڤیچ هم روسیه‌نك دوماسندن‌ده بر کشی بو مجلسده بولاچقلر دیوب گمان قیلنادر.

ترکیه ومصر.

عقبه خصوصنده ترکیه ایله مصر چیگی ایسکی حالچه قالورغه قرار بیرلمش ایدی.

حاضرده آنگلیه ترکیه ایله مصر چیکلرینی تعیین قیلماقچی بولادر. ترکیه‌نك تعیین قیلاسی کیلمیدر: حاضرگه چیکلر اولگیچه بیلگله‌نمه‌گان کوینچه طورسون. وقتی یتکاچ قارارمزدی. وقتی یتودن مراد اوزینك بر آز صولو آلوویدر. فرصت بولغانده ترکیه سوویس بوغازینك مشرق طرفینی بوتونله‌ی اوزینه قاراتمقچی بولادر پولیتیکه‌نك حاضرگی هواسی بوکا ایرك بیرمیدر.

ایران.

کیله‌سی کوزده طهران شهرنده گیرمانیه خرجانی ایله مسلمانلر اوچون بر دارالفنون (اونیڤیرستیت) آچلاچقدر.

داخلی خبرلر.

بیئلوستوك واقعه‌سینی تیکشروب قایتمش دوما چلینلری مذکور شهرده یهودیلرنی طالاو قرو حقنده کورگان ایشتکان واقعه‌لرینی دوما مجلسینه ۲۳نچی ایبونده عرض قیلمشلر ایدی. طالاونك اولدن تدبیر وحاضرله‌نو ایله قیلندیغنده هیچ کمنك شبهه‌سی قالورلق توگلدر. لکن قوترتو دیمله‌و کملر طرفندن اجرا قیلندیغی حاضرگه آچق معلوم توگلدر. بو اشکه عسکری کشیلرنك پولیسه مأمورلرینك‌ده برآزی قاتشدقلری آڭلاشلادر. قارا یوزه‌کلی روسلرنك اغواسی بیگره‌ك‌ده کوبدر.

یوقاری درجه‌لیلردن برباشرن طائفه‌نك اثری بولووینی احتمال ایته‌لر.

بیلستوك واقعه‌سی حکومت طرفندن‌ده تفتیش قیلندی. حکومت طرفندن یوللانمش فیرش جنابلری واقعه‌نی عدالت وحقانیت ایله تفتیش قیلمشدر. لکن حکومت طرفندن رسمی گازیته‌ده اعلان قیلنغان بیاننامه‌ده بیلوستوك واقعه‌سینك باشلانووینه یهودیلرنك اوزلرینی عیبلی ایتوب کورسه‌ته‌در. مذکور واقعه گویا یهودی سوسیالیستلرینك پولیسه وعسکرگه قیلغان جبر وظلملرینه حاق تورزه آلماغاندن چقمش ایمش.

حقیقت حال محکمه‌ده ظاهر اولور.

اوفا ولایتنده بوری اویزدنده آلتی آولنك باشقردلری ایله خزینه اورمانلرینی کیسدرمی طورغان (۷۰) آتلی استراژنیکلر آراسنده قچقرش ونزاع چقمش ایکان مسلمانلر استراژنیکلرنی قیناب صازغه قووب کرتمشلر. هیچ برسینی اولترمه‌مشلر. مگر آلتیسینك آتلری صازغه باتوب اولمش.

دوما چلینلرینك (۴۴۸) قدرندن (۱۸۹) کشی اونیۋیرسیتیت کبی الوغ مکتبده تحصیل قیلغان کشیلر دندر. گیمنازیه کبی اورتا مکتبده‌گنه اوقوغانلری (۶۲) کشیدر. ابتدائی مکتبده‌گنه یاکه اوزندن اوزی‌گنه اوقوغانلری (۹۵) کشیدر. هیچ برتلك اوقی یازا بلمی طورغانلری‌فقط (۲) آدمدر.

دینلری‌بوینچه. پراۋسلاونیلر (۳۳۹)کشی استاروۋیرلر (۴)، کاتولیکلر، (۶۳) لوتیرانلر (۱۴)، بابتستیلردن (۱) مسلمانلر (۱۴)، یهودیلر (۱۱)، بودی (۱)، آزاد اعتقادلی دهری (۱) کشیدر.

نسل‌وملت جهتندن ۋیلیکوروسلر (۲۶۵)، مالوروسلر (۶۲)، بیلوروسلر (۱۲)، پوله‌کلر (۵۱)، لیتـوۋیتسلر (۱۰)، ایستلـر (۴)، لاتیشلر (۶)، نیمسلر (۴) تاتارترکیلرندن (۸)، باشقردلردن (۴)، چیرکسلردن (۱)، چیچینلردن(۱)، موردوالردن(۲)، آرۋاتاکاردن (۲)، یهودی نسلندن (۱۳) (بونلرنك ایکیسی مرتد یهودیلردر)، بالـکان طرفی بلغارلرندن (۱)، چوواشلردن (۱)، مولداۋانلردن (۱)، قالمقلردن (۱) کشیدر.

مجموع چلینلردن (۳۴) کشینك یاشی (۳۰)دن کیمدر. (۱۱) کشینك‌یاشی (۶۰)دن یوغاریدر. قالغانلری (۳۰، ۴۰، ۵۰ و ۶۰) یاشلری آراسنده‌درلر.

بوسنه روسیه‌نك کوب ییرلرنده آشلق اوگماو سببلی قحط وآچلق بولاچقـدر. اوزمزنك قزان ولایتی‌ده شول جمله دندر. حاضرده خلق آرش ییرلرینی اوراباشلادیلر. اۋلده‌اون آربا چغاطورغان ییرلردن فقط بر آرباورامقده ایمش. بعض ییرلرده‌گی آرش شول قدر آزوسیره‌کدرکه اوروخراجتینه‌ده ییتشورلك توگلدر. شول سببدن کوب ییرلرچالغی ایله چابلمقده یاکه شول کوینچه طاشلانمقدەدر. بوسنه آرش آول خلقینك آشارینه توگل چه‌چه‌رینه‌ده ییتمیه‌چکدر. آچلق بولغان ییرلرگه یاردم ایتمك اوچون حاضرده خزینه‌نك آرتق آقچه‌سی یوقدر،

۲۳ نچی ایبونك خزینه وزیری ایله‌داخلیه وزیری آچلرغه یاردم ایتمك وآول خلقینه چه‌چوگه اورلق آلوب بیرمك اوچون (۵۰) میلیون آقچه کیره‌ك بولاچغینی دوماغه بیان قیلدیلر. هم اوشبو آقچه‌نی بورچ طـریقنچه خلقدن کاغد ایله جییارغه دومادن رخصـت صورادیلر.

دوما بو اشکه رخصت بیرمه‌دی. چه‌چه‌رگه اورلق آلوب بیرو اوچون فقط (۱۵) میلیون صرف قیلورغه رخصت‌بیردی. آنی‌ده خزینه‌نك باشقه فائدەسز راصخودلرینی کیمتوب حاصل قیلورغه قوشدی. دومامجلسنك مینیسترلرگه قارشی بوخصوصده بیك قـاتی سوزلر سویله‌دیلر. خزینه‌ده کوب آقچه‌لر اورنسزطوتولا بوغای تفتیش قیلورغه‌کیره‌ك دیدیلر.

آخرده رودیچف ئه‌یتدی: «خزینه فائدەسینه بورچ اوچون اوّلا حکومتنـگ آبروینی کوته‌رولازم. آبرویسز حکومتکه مملکت اچنده‌ده چیت مملکتلرده‌ده بورچ بیرمسلر. حکومتنگ آبرویی کوته‌رلو اوچون حاضرگی مینیسترلرنك توشووی لازم.» دیدی.

آچلق بولغان ییرلرگه چه‌چه‌رگه آشلـق آلوب‌بیرمك اوچون (۱۵) میلیون آقچه صرف قیلورغه دولت‌دوماسی رخصت بیرمش ایدی. اوشبو قرار دولت‌سوۋیتندەمقبول کورلمش. سوۋیت‌مجلسنك خزینه‌وزیری آچلقلی ییرلرگه یاردم‌ایته‌ر اوچون (۵۰) میلیون‌لازم‌اولاچغینی نی‌قدر اثبات قیلسه‌ده مجلس طرفندن قبـول ایتلمه‌دی.

ییدی‌صوولایتنده ۋیبورشك صایلاوده‌اهل اسلام‌بیك‌اتفاق‌ایله‌اش قیلدقلری‌کورنمشدر. کوب‌ییرده‌صایلاوچیلقغه‌ترقی‌طرفدای‌مسلمانلر صایلانمشدر. مسلمانلرنك بوخصوصده اویـانولری گازیتلرنك فائدەسیدر.

(ر. س.) گازیته‌سینه تیلیگراف ایله‌خبر ایتولرینه قاراغانده ۋارشاوده یهودیلرنی‌طالاو احتماللری بار ایمش. شول سببدن کوب یهودی چیت مملـکتلرگه قـاچا باشلامشلر. بوباشرن سر عسکری خلقلر آراسندن خبر ایتلمشدر.

اقدام گازیته‌سینك یازووینه قـاراغانده اسیرعسکرلرنی تربیه قیلدیغی‌اوچون یاپونیه روسیه‌دن (۱۵۰) میلیون صـوم صوریدر. روسیه ایسه، بونی چامادن آرتق کوروب (۷۰) میلیون صوم‌غنه توله‌مك فکرنده‌در. نی‌روشچه صلح بوله‌چغی معلوم توگلدر.

سیبریه‌ده‌قطای‌طرفلرنده بیك‌کوب‌یغمورلر بولوسببلی سیبیریه تیمریولینك کوب‌ییرلری صوایله‌آغوب بوزلمشدر. بایکال‌کولی ئه‌یله‌نه‌سنده ۋاگونلریورووی تمام طوقتالمشدر.

کافکازده چیچ‌ین، اینگوش وآسه‌تین‌مسلمانلرندن‌روسیه‌اچنده ییرلرنی‌صاقلامق اوچون آتلی قورالّی قاراولچی‌لر جییلدیغی یولـدزده یازلمش ایدی.

حاضر معلوم بولدی‌که دوماده‌غی اسلام فراکسیه‌سی بواشکه راضی توگلدر.

بوخصوصده مسلمان چلینلر کافکازده اهل‌اسلامنك زورلرینه‌یوق‌اشلرگه قاتشما گز دیوب تیلیگرام بیرمشلر.

آول خبرلری

بوسنه قزان اطرافنده‌غی مسلمان آوللرنده اوت قضاسی‌کوب واقع بولمقده‌در:

۲۷ نچی ایبونده آلات ۋولستی توبیـاز اسملی قریه‌ده ۲۶یورت یانمش‌ایدی ۱ نچی ایبولك‌به‌ره‌زه‌اسملی‌قریه‌ده‌ینه۴۸خانه‌یانمشدر.

تورلی بابدن.

تری میتلر.

اسلام شریعتنده آورغانی واولگانی محقق معلوم بولغان میتنی ممکن‌قدر تیزره‌ك‌دفن قیلو مستحبدر. لکن وفات بولووننده بر آزغنه شبهه اولسه، آنی آشقدرو درست توگلدر. چونکه مستحب عملگه برحرام عمل مترتب بولو احتمال اولسه، اول مستحبنی قیلماو واجبدر. جانی چغووی شبهه‌لی بولغان کشینی کوموده حرام اولان قتل گناهی مترتب بولو احتمالی واردر. بناء علیه اول وقت شرعا آشغو لازم توگلدر.

قبرگه دفن قیلغان زمانـده حرکته کیلـگان میتلرنی یاشرن بیك کوب سویلیلر. بعینه اولـگان روشده گیتارگیچسکی یوقوغه کیتو عوام تعبیرنچه مردکه کیتو بارلغی تورلی تجربه‌لر ایله معلوم اولمشدر.

آمیریکاده بو حالدن قورقوب حاضرده دفن قیلغان‌وقتده‌قبراچندن‌اوستکه‌طایاق‌صیبارلق‌یول‌قالدرا باشلامشلر.وبویولغه‌کارینکی‌اسملی‌حکیمنك‌برقورالینی قویوب قالدرالر ایمش.

اوشبوتدبیرسایه‌سنده‌بریل اچنده‌نیورکده‌برقبرستانده

(۱۲۰۰) میتدن آلتی کشینی قبردن قازوب آلمشلر. اول کشیلر حاضر سلامتلر ایمش، شبهه‌لی میتلرنی دفنده قیلوده عجله قیلماو ایله بوتون دنیاغه توصیه قیلالر ایمش.

فنی هنرلر

ﻫ ڨارشاڨاده ڨیلمان اسملی بر تیخنیك هواده اوچوب یوری تورغان بر کویمه احتراع قیلمش. بو کویمه ایله ییل یاغینه قارامیچه تله‌گان طرفقه طاباو چوب بارو ممکن بولاچق ایمش. بو کشی حاضر پیتربورغده کوتله‌در. اگرده تجربه‌ده مقصودقه موافق چقسه، کویمه سینك حیله‌سینی روسیه حکومتی بیك کوب آقچه ایله صاتوب آلاچقدر.

ﻫ بر نیمس کیمیاگیری آغاچنی چرودن صاقلی طورغان بر دارو کشف قیلمش. شویله که چی کوینچه شیکر صووی سکدرلگان آغاچ ذاتی هیچ بر وقتده یووشله‌نمی هم چرمی ایمش. بو تجربه بوینچه یا آغاچ قیمتله‌نور یا شیکر قیمتله‌نور. نیچك بولسه‌ده فقراغه فائده بولماس.

مطبوعات

اورینبورغده تیمرشاه افندی چوکچ اسمنده رسملی کولکی مجموعه‌سی نشر ایتمه‌یه باشلامش.

بر نچی نسخه‌سی اداره‌مزه تقدیم اولندی. رسملری بیك گوزلدر. اچنده بیك فصیح و معنالی کولکیلر واردر. کولنگان کشیلرنك اسملری و تعریفلری صراحة یازلمیچی تعریض و کنایه ایله آڭلاتلسه، چوکچ ترکیچه لطائف ژورناللرینك بر نچیسی اولاچقدر، اول وقت کریتیکه و اشاره‌لری‌ده بیك طاتلی اولاچقدر.

روسیه ترکیلری آراسنده اون اونبیش قدر معلوم کیمسه‌لر واردر که تلچه‌دن گازیته‌لرنك هر بری شو کیمسه‌لره قارشی هر نسخه‌لرنده دورت بیش دفعه کریتیکه یازمقده‌درلر. بو کیمسه‌لر هر نسخه‌ده بره‌ر جمله ایله انتقاد قیلنسه‌لرده، کفایت ایدر ایدی چونکه همان معلوم بر نیچه کیمسه‌لری یازمق یازلمشلرنك شهرت و اعتبارینی آرتدرمق احتمالی ایله برابر تکرار سببلی اوقوچیلرنك کیفینی‌ده بوزادر.

عادتی سوزلری‌ده هر وقت لطیفه و کولکیدن عبارت اولان تیمرچی افندی‌یه چوکچ بیك مناسبدر.

اگرده کریتیکه‌لرنده افترا ایله بر کشینی تحقیر قیلونی قصد قیلمیچی، مجرد تنبیه و عبرت یاصاونی اراده قیلسه، ملتمزنك بر لازم کفایه‌سنی ادا ایتمش اوله‌چقدر.

ﻫ گازیته‌مزنك محررلرندن صدرالدین مقصودی جنابلری پاریژده ایون آینده صوڭغی امتحانینی ویروب فقیهلك (یوریستلك) شهادتنامه‌سینی آلمشدر. موفقیتی ایله تبریك ایدرز. یاڨروپانك مشهور پایتخت شهرلرینی زیارت و تماشا قیلدقدن صوڭره آڨگوست آخرنده قزانده بولاچقدر.

جوابلر.

ﻫ گروزنیده کلیم الله سعدی جنابلرینه: (صاولق بایلق) عنوانلی مقاله‌ڭز اداره‌مزه تسلیم اولنمادی. (تل و یازو) حقنده‌غی مقاله‌ڭز بر آز صوڭره درج اولنور.

ﻫ جیمنون افندی‌یه: (تاریخ مسلمین) عنوانلی مقاله‌لرڭزنك خلفای راشدین دن صوڭغیلری درج ایدلورلر.

(آلما آتا) شهرنده علی احمد عبیداللین جنابلرینه: یولدز حقنده خیر خواهانه توصیه‌لرڭز اوچون تشکر ایدرز. آلوچیلری آرتسه، یولدز کوز کونلرنده هفته‌ده ایکی دفعه چغاچقدر. لکن معلومڭز. دنیا گازیته ایله طولغان زمانده گازیته ایله کوب اوینارغه یارامیدر.

منظوم سوزلر.

هر کم اوزی فکر ایدوبن تحقیقده یار اولمایه
بل که آنڭ سببنه هیچ دوا کار اولمایه.
رب عادل لایزالدر هر کیمه ویردی عقل
موجبیله یورویه‌نلر هیچ جفا کار اولمایه.
یاتما یوقلاب آچ کوزڭنی کوزنی آچه‌ق زمانی
کوزنی آچقان، عقلی آشقان بلخفا کار اولمایه.
قای زمانده اولدڭ ایسه، شول زمانچه قیل اشی
ایسکی جویماس یا کغاسویمس بلر و اجکار اولمایه.
قیلما نسبت اصحابه هیچ طورمشڭ لائق ایمس
یوقنی بارلار، بارنی یوقلار اصحابه یار اولمایه
حکمتڭ سری بیوکدر بلمه‌سه‌ڭ، کوب سویله‌مه
جهلی پارنڭ، عقلی طارنڭ حکمتی وار اولمایه.
جهلم ایکی اولماسون دیب، وجدانه قایت هر زمان
بلمی بلوب عمر ایده‌نڭ زینتی وار اولمایه
جاهلم دیب یغلاماغل جهلی بلمك بر علم
علمی اولوب، یوق دیه‌نلر پاك مسلمان اولمایه.
طورما قاراب بلمیمن دیب اجتهاد ایت بلمه‌یه
کوزنی آچوب یوقلایانڭ رؤیاسی فال اولمایه.

علمه اخلاص قویسه یکت آرمی آلغه آطلاسون
یتدی ایندی یال ایتیم دیب وقتی یالغه صاتماسون.
کونده یوقلاب کیچده یوقلاب مستریحا یاتماسون
یورغان آستی فرضیله ذهنی طاشدای قاتماسون.
کوکره‌گی کیك اولدی ایسه، مالده هیچ لازم ایمس
مالنی طابسه، طاتسه طابسون مالنی قانغه قاتماسون.
قیلما اخلیات بالادن‌ده، بلسه صور هم طانادن
علمه اخلاص قویسه یکت جاهلانه یاتماسون

نجیب. دوماوی.

اعلانلر.

„ترجمان“ اداره‌سندن مهم اعلان

سنه باشندن مشتری اولمیوب ایول باشندن آلتی آیلق یعنی سنه آخرینه قدر ترجمان غزته‌سنه مشتری یازیلانلره

(قاموس علمی و فنی)نڭ ۲۵۰ صحیفه‌لك برنچی جلدی ایول باشنده هدیه یوللانه‌چقدر.

هفته‌ده اوچ مرتبه چیقان رسملی یتمش نسخه غزته‌دن ماعدا منلا عباس فرانسوینڭ (دار الراحة مسلمانلری) نام حکایه‌سی رمضان بیرامنه جمله مشتریلره کوندریله‌چکدر.»

غزته‌نڭ آلتی آیلق بدلی ایکی روبله‌در؛ غزته‌یه مشتری اولمیوب مذکور «قاموسڭ برنچی جلدنی آلمق استیانلر بر روبله بدل کوندریرلر. — آدرس و مراجعت شهر باغچه سرای. «ترجمان» غزته‌سی اداره‌سنه.

کوڭللی کسب.

مینم طرفمدن آگینت و وکیل بولوب کسب و حرکت قیلغان کشی آینده ایکی یوز صوم آقچه حاصل ایتمك ممکندر. صوراغان کشیگه فهرست کاغدی آقچه‌سز یوللانور.

آدرس:
Фабрика КРАСНОПОЛЬ, г. Ровно, Волын. г.

اوقلر

نامنده اورالسکیده آیده بر مرتبه نشر ایدله‌لکده اولان رسملی کولکی ژورنالینه مشتریلر قبول ایدله‌در. حاضرده بر نچی نومره‌سی نشر ایدلدی

بهاسی بر ییل ۲ روبل، یارطی ییل ۱ روبل، اوچ آی ۶۰ تین

آدرس
Уральскъ, редакція журнала „Стрѣлы“.

Лито-Типографія И. Н. Харитонова. Казань, Пассажъ. Редакторъ-издатель Ахмед-Гадій Низамовочъ Максудовъ.